

Kompetencje trenerskie w pracy nauczyciela

Jak zmotywować
ucznia do nauki

Lilianna Kupaj
Wiesława Krysa

ABC

a Wolters Kluwer business

W SERII „INSPIRACJE EDUKACYJNE” UKAZAŁY SIĘ:

KOMPETENCJE COACHINGOWE NAUCZYCIELI.

JAK ROZWIJAĆ POTENCJAŁ UCZNIA W SZKOLE

Lilianna Kupaj, Wiesława Krysa

DYREKTOR SZKOŁY – MODERATOR, FACYLITATOR, COACH

Jarosław Kordziński

KOMPETENCJE EMOCJONALNE NAUCZYCIELA

Joanna Madalińska-Michalak, Renata Góralska

ISTOTA UCZENIA SIĘ. WYKORZYSTANIE WYNIKÓW BADAŃ W PRAKTYCE

Redakcja Hanna Dumont, David Istance, Francisco Benavides

ZDROWE KIEROWANIE KLASĄ. MOTYWACJA, KOMUNIKACJA, DYSCYPLINA

Raymond M. Nakamura

ABY ŻADNE DZIECKO NIE POZOSTAŁO W TYLE. EDUKACJA W USA

Thomas Wolanin

PIERWSZY ROK NAUCZANIA. JAK OSIĄGNĄĆ SUKCES

Richard D. Kellough

PROFESJONALIZM W UCZENIU. JAK OSIĄGNĄĆ SUKCES

Beth Hurst, Ginny Reding

BELFER NA HUŚTAWCE. O AUTORYTECIE NAUCZYCIELA

Lucyna Bojarska

KOREPETYCJE. CIEŃ RZUCANY PRZEZ SZKOŁY

Mark Bray

Kompetencje trenerskie w pracy nauczyciela

Jak zmotywować
ucznia do nauki

Lilianna Kupaj
Wiesława Krysa

ABC

a Wolters Kluwer business

Warszawa 2015

Wydawca serii
Elżbieta Piotrowska-Albin

Wydawca
Izabella Matecka

Redaktor prowadzący
Ewa Wysocka

Opracowanie redakcyjne
Agata Czuj

Łamanie
Andrzej Gudowski

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

The logo for 'prawolubni' features the word in a stylized, lowercase font. Above the 'i' in 'lubni' is a small heart symbol. Below the text are three horizontal wavy lines.

SZANUJMY PRAWO I WŁASNOŚĆ
Więcej na www.legalnakultura.pl
POLSKA IZBA KSIĄŻKI

© Copyright by
Wolters Kluwer SA, 2015

ISBN 978-83-264-8185-7

Wydane przez:
Wolters Kluwer SA

Dział Praw Autorskich
01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33
tel. 22 535 82 00, fax 22 535 81 35
e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl
www.wolterskluwer.pl
księgarnia internetowa www.profinfo.pl

*Maćkowi i Justysi, moim ukochanym dzieciom
– najlepszym nauczycielom komunikacji i miłości*

Lilianna

*Pawłowi i Paulince
– moim bezgranicznym, życiowym Motywatorom*

Wiesia

SPIS TREŚCI

Podziękowania.....	9
Wstęp	11
1. MOTYWACJA JAKO PROCES.....	13
1.1. Motywacja jako proces wewnętrzny i zewnętrzny	14
1.2. Motywacja jako proces myślowy.....	38
1.3. Zjawisko emergencji a motywacja do nauki	43
2. KOMPETENCJE TRENERSKIE NAUCZYCIELA.....	51
2.1. Neuroplastyczność mózgu	52
2.2. Podział kompetencji.....	55
3. KOMPETENCJA PIERWSZA: UMIEJĘTNOŚĆ AUTOPREZENTACJI, CZYLI PIERWSZE PIĘĆ MINUT WRAŻENIA, JAKIE WYWIERASZ NA INNYCH	59
4. KOMPETENCJA DRUGA: UMIEJĘTNOŚĆ BUDOWANIA RELACJI Z POJEDYNCZYM UCZNIEM I Z CAŁĄ KLASĄ.....	68

5. KOMPETENCJA TRZECIA: UMIEJĘTNOŚCI INTERPERSONALNE – NIEOCENIANIE, ZAANGAŻOWANIE, AKTYWNE SŁUCHANIE I ZADAWANIE PYTAŃ	74
6. KOMPETENCJA CZWARTA: UMIEJĘTNOŚĆ ROZPOZNAWANIA „OPROGRAMOWANIA” UMYŚŁU UCZNIA	84
7. KOMPETENCJA PIĄTA: UMIEJĘTNOŚĆ EFEKTYWNEGO PREZENTOWANIA MATERIAŁU, CZYLI JAK DOBRZE ZAPREZENTOWAĆ TO, CO CHCESZ	99
8. KOMPETENCJA SZÓSTA: UMIEJĘTNOŚĆ ZARZĄDZANIA PROCESEM GRUPOWYM	105
9. KOMPETENCJA SIÓDMA: UMIEJĘTNOŚĆ ZARZĄDZANIA STRESEM	129
10. KOMPETENCJA ÓSMA: UMIEJĘTNOŚĆ WYDOBYWANIA GŁOSU I POSŁUGIWANIA SIĘ NIM	139
11. KOMPETENCJA DZIEWIĄTA: UMIEJĘTNOŚĆ WYKORZYSTANIA I WDRAŻANIA NOWYCH TECHNOLOGII PODCZAS LEKCJI	145
12. MODEL PROWADZENIA LEKCJI 4MAT WEDŁUG BERNICE MCCARTHY	152
13. MOTYWUJĄCY SPOSÓB OCENIANIA	167
Zakończenie	209
Bibliografia	211

Z badań o funkcjonowaniu i uczeniu się mózgu wynika,
że efektywność nauczania zależy głównie od trzech czynników:
motywacji, czasu poświęconego danemu zagadnieniu
oraz głębokości przetwarzania informacji.

Marzena Żylińska, *Neurodydaktyka*, Toruń 2013

PODZIĘKOWANIA

Dziękujemy następującym osobom za pomoc w przeprowadzeniu badań nad motywacją ucznia:

Pani Marlenie Duliban, wicedyrektorze Zespołu Szkół nr 6 w Rzeszowie, Pani pedagog Elżbiecie Kaplicie z Zespołu Szkół nr 1 w Rzeszowie, Pani Magdalenie Rewers, nauczycielce Gimnazjum nr 9 w Rzeszowie, Pani pedagog Barbarze Król z Gimnazjum nr 9 w Rzeszowie, Pani pedagog Ewie Śniegowskiej z Gimnazjum nr 10 w Rzeszowie, Pani Marcie Bąk, nauczycielce Zespołu Szkół Usługowo-Hotelarskich i Gastronomicznych w Przemyślu, Pani Anettcie Święch, wicedyrektorze z Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 1 w Tarnowie, Pani Alicji Kapci, dyrektorze Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 17 w Krakowie, oraz Panu Krystianowi Sroce, dyrektorowi Szkolnego Schroniska Młodzieżowego w Brzesku.

Dziękujemy również Pani Ewie Obrzut za przeczytanie naszej książki i spojrzenie na nią okiem polonisty.

Ogromne podziękowania należą się Pani Joannie Nowickiej, która przez wiele dni analizowała ponad 2400 ankiet dotyczących motywacji.

Pani Agacie Czuj z wydawnictwa Wolters Kluwer za wspólną współpracę.

Tobie, Wiesiu, dziękuję za niezwykle współpracę przy tej książce, za wszystkie rozmowy, które odbyły się przy tej okazji☺. Za bezwarunkowe zrozumienie i porozumienie.

Lilu, dziękuję Ci za wizjonerstwo, w którym po raz kolejny mogłam uczestniczyć w czasie pisania tej książki.

Czy jako dorośli ludzie jesteśmy zdolni do dania sobie takiej
wolności, aby dać ją ... naszym dzieciom?

Autorki

WSTĘP

Dzisiejszy świat nie potrzebuje ludzi przepełnionych wiedzą, lecz kreatywnych umysłów, aby mogły tworzyć nowe idee, koncepcje i pomysły. Dlatego czytelnik nie znajdzie w tej książce treści poszerzających dany warsztat dydaktyczny. Ta pozycja ma pomóc nauczycielom ułatwić im dotarcie do każdego ucznia, do jego serca i umysłu, aby dzięki temu zwiększyć jego i swoją elastyczność i kreatywność.

Kontekst tej publikacji jest oparty na tym, jak motywować ucznia. Uważamy, że każdego człowieka, bez względu na jego wiek, można zmotywować. Jeśli nauczyciel ma niezmotywowanych uczniów, oznacza to, że jeszcze nie znalazł sposobu, aby do nich dotrzeć. W dzisiejszych czasach uczenie wymaga zmiany myślenia i postawy nauczyciela.

Sugata Mitra, hinduski metodyk, zrealizował w Indiach eksperyment edukacyjny pod nazwą „Dziura w ścianie”. Wszystko zaczęło się w slumsach Delhi, gdzie w 1999 roku Mitra umożliwił dzieciom dostęp do Internetu na komputerze umieszczonym dosłownie w dziurze ściany swojego biura. Następnie stał się świadkiem tego, jak maluchy, które nigdy nie chodziły do szkoły i nie znały języka angielskiego, nauczyły się podstaw

guglowania zaledwie w osiem godzin. Sugata, będąc pod wrażeniem ogromnego głodu wiedzy i potrzeb edukacyjnych swoich małych sąsiadów, poprowadził eksperyment dalej i stworzył „grannycloud” („chmurę babć”) składającą się z dorosłych ochotników, których zadaniem było wyłącznie zachęcanie dzieci do poszerzania swoich zainteresowań. Ponadto odpowiadali oni na ich pytania i służyli jako wirtualni mentorzy.

Eksperymenty Sugaty Mitry dowiodły, że jeśli dzieci są zmotywowane ciekawością i zainteresowaniem, wówczas mogą uczyć siebie i innych nawet wtedy, gdy nie mają żadnego nadzoru ani nie są objęte nauczaniem formalnym. Naszym zdaniem jest to przyszłość dla dzisiejszej edukacji.

Mamy też nadzieję, że o dużej wartości tej książki świadczy badanie, zainspirowane pracami nad niniejszą publikacją. Zapytałyśmy ponad 2400 uczniów od IV klasy szkoły podstawowej do klasy maturalnej, co ich motywuje do nauki oraz jaki wpływ na ich motywację mają nauczyciele i rodzice. Wyniki zaskoczyły autorki tej książki. Wierzymy, że zaskoczą również czytelników, którzy wykorzystają je w swojej pracy.

Lilianna Kupaj i Wiesława Krysa

1 kwietnia 2015 roku

Motywacja jest pochodną ciekawości i zainteresowań uczniów.
Nauczyciele powinni pamiętać, że nie uwzględniając ich,
niejako automatycznie niszczą motywację.

Marzena Żylińska, *Neurodydaktyka*, Toruń 2013

1

MOTYWACJA JAKO PROCES

Przypomnij sobie swój czas w szkole.

- Przypomnij sobie, jaka była Twoja szkoła? Jak wyglądała? Jakie były w niej klasy?
- Przypomnij sobie swojego ważnego nauczyciela. Jak wyglądał? Jak brzmiał jego głos? Jaki miał wyraz twarzy, gdy z Tobą rozmawiał?
- Jakie miał umiejętności? Jakie relacje budował z Tobą? Jak się komunikował? W jaki sposób uczył?
- Co było dla niego ważne? Jakie miał wartości i przekonania?
- Jak myślisz, za kogo się uważał?
- Jaki był jego najważniejszy cel związany z uczeniem?

To jest właśnie nauczyciel, o którym piszemy tę książkę. To właśnie o Tobie piszemy.

1.1. MOTYWACJA JAKO PROCES WEWNĘTRZNY I ZEWNĘTRZNY

Od kilku lat szkolimy nauczycieli biorących udział w przedsięwzięciach o różnorodnej tematyce. Wiele szkół zdefiniowało nawet własne potrzeby w tym zakresie. Najczęstszymi tematami obecnie są te, które dotyczą motywacji uczniów. Nauczyciele coraz głośniejszą mówią o tym, że dzieci i młodzież nie chcą się uczyć. Z kolei sami uczniowie często zadają im pytanie: A co z tego będziemy mieć? Po co nam to?

ĆWICZENIE:

Z czym kojarzy Ci się motywacja?

Napisz kilka skojarzeń. Zrób to w sposób spontaniczny, na zasadzie pierwszej myśli, która przychodzi Ci do głowy:

.....

Przeczytaj to, co napisałaś/napisałeś. Co dla Ciebie jako nauczyciela oznaczają te skojarzenia?

MOTYWOWANIE UCZNIÓW DO PRACY

Termin „motywacja” pochodzi od łacińskiego słowa *move-re* i oznacza „poruszanie się, ruch”. Już z etymologii tego słowa można wywnioskować, że motywacja jest powiązana ze swego rodzaju **energią, aktywnością, pobudzeniem do działania**. I tak jak trener sportowy pobudza swoich zawodników do aktywności fizycznej w celu uzyskania sukcesu w postaci satysfakcji z wygranego meczu, tak trener nauczyciel pobudza inicjatywę swoich uczniów, aktywizuje ich zachowanie i organizuje ich aktywność w celu wzbudzenia motywacji do nauki.

Zatem **motywacja** jest procesem głęboko wewnętrznym. Proces ten sprawia, że przez dłuższy czas uczeń pragnie samodzielnie zaspokajać swoje potrzeby i rozwijać wartości, które są determinantami jego dążeń i dają mu poczucie sensu tego, czym codziennie zajmuje się w szkole.

Sama struktura tego procesu składa się z zespołu pojedynczych motywów. Na terenie szkoły **motywem** można nazwać takie przeżycie, które pobudza ucznia do działania lub powstrzymuje go albo wręcz przeszkadza w jego wykonaniu.

Motywację mogą bowiem wyzwalać różne czynniki. Zależnie więc od tego, z jakiego źródła ona pochodzi, wyróżniamy dwa rodzaje motywacji: zewnętrzną i wewnętrzną.

- **Motywacja zewnętrzna** to „tendencja do podejmowania i kontynuowania działań ze względu na pewne konsekwencje, do których one prowadzą (uzyskanie nagrody lub innej uchwytnej korzyści), związana z poczuciem, że przyczyna i kontrola działania ma charakter zewnętrzny i nie jest zależna od jednostki”¹.

Do motywacji zewnętrznej możemy zaliczyć następujące czynniki: uczenie się dla rodziców, dla pochwały ze strony nauczyciela, dla oceny, dla korzyści finansowych lub materialnych, pod presją grupy, ze strachu przed karą lub krytyką.

- **Motywacja wewnętrzna** to tendencje do podejmowania i kontynuowania działania ze względu na jego treść, czyli osobistą satysfakcję lub przyjemność. Cechą tej motywacji jest ciekawość, związana z potrzebą samodeterminacji i skuteczności działania. Uogólniając, motywacja wewnętrzna zachodzi wówczas, gdy uczeń dąży do zaspokojenia wyłącznie swoich potrzeb.

¹ W. Szewczuk (red.), *Słownik psychologiczny*, Warszawa 1985, s. 212.

ĆWICZENIE:

Zapoznaj się z motywatorami wewnętrznymi wymienionymi poniżej i przy każdym z nich zaznacz w skali od 1 do 5, na ile Ty sama/sam oceniasz poziom swojej motywacji w odniesieniu do swojej pracy zawodowej:

- ciekawość
- zainteresowanie
- satysfakcja
- zadowolenie
- pragnienie samorealizacji
- zaangażowanie

Kształtowanie motywacji szkolnej nazywa się często sztuką motywowania ucznia. Nauczyciel, który posiadał taką sztukę, wie, jak wielka satysfakcja z tego płynie. Warto przy tym zwrócić uwagę na fakt, że aby nauczyciel mógł motywować uczniów do pracy, sam musi tę motywację posiadać, ponieważ zależność między poziomem tych dwóch motywacji jest wprost proporcjonalna.

„Nauczając, masz wypracować u swojego ucznia takie wewnętrzne zainteresowanie tym, czego masz zamiar go nauczyć, że każdy inny przedmiot uwagi zostaje przepędzony z jego myśli, następnie przedstaw mu temat tak sugestywnie i frapująco, by zapamiętał go aż do śmierci, na koniec wzbudź w nim zżerającą go ciekawość i pragnienie poznania następujących elementów wiedzy związanych z tym tematem (...)”.

Ch. Galloway, *Psychologia uczenia się i nauczania*, Warszawa 1988

Wszyscy wiemy, że każdy człowiek jest inny, dlatego ma inne potrzeby. Dotyczy to również motywowania uczniów, z których każdy jest przecież inną osobowością. Stąd między innymi codzienna nauczycielska praca z gruntu zakłada uczenie z zastosowaniem indywidualizacji.

Wniosek płynie z tego jeden: u każdego ucznia motywacja wewnętrzna jest inna. Dla Matyldy z klasy IV są to dobre relacje koleżeńskie w jej klasie, dla Jakuba z klasy VI duma z wykonywanych projektów ekologicznych, dla Ingi z gimnazjum radość z każdego prawidłowo rozwiązane zadania matematycznego, a dla Maćka ze szkoły średniej spokój, który odczuwa podczas zajęć prowadzonych przez charyzmatycznego nauczyciela. Mogłoby się wydawać, że są to bardzo różne motywy, jednak tak naprawdę uczniowie ci odczuwają wewnętrzną motywację dzięki temu, że są **zaangażowani** w działania podjęte przez nich samych. Oni czują, że dzięki własnej pracy mogą coś osiągnąć dla siebie, ale także i dla tych, z którymi codziennie wypełniają swój obowiązek szkolny. Jeśli jeszcze uczeń zidentyfikuje się z tym, co robi, to z całą pewnością będzie mocno zmotywowany wewnętrznym. Można to odnieść do pracy zawodowej dorosłych: pracownik widzi, że wykonuje dobrą robotę.

„Mózg to organ społeczny, którego rozwój wymaga interakcji z innymi ludźmi”.

Gerald Hüter

Nauczyciel trener może rozwijać motywację wewnętrzną, a pomogą mu w tym pewne czynniki. Należą do nich:

1. Współpraca, która zapewnia uczniom odczuwanie akceptacji i integracji z grupą. W rezultacie dziecko czuje się potrzebne, bo ma wrażenie, że jest swego rodzaju niezbędnym ogniwem jednego łańcucha. Wspólna praca wyzwala wzajemną pomoc podczas podążania do zakończenia zadania czy osiągnięcia wspólnego sukcesu. Ponadto w grupie zachodzi zawsze proces, który może być źródłem silnej energii, wywołującej mobilizację do pomyślnego ukończenia dzieła.

2. Zadowolenie. Uczeń będzie wykazywał większą motywację do nauki, gdy będzie czerpał zadowolenie z tego, co robi

w klasie w czasie zajęć lekcyjnych. Nauczyciel trener ma świadomość tego, że w ten czynnik warto inwestować, mimo że obudzenie w uczniach dumy i pasji do własnej pracy nie jest łatwe. Jednak zadowolenie z uczenia się powoduje nieprawdopodobny wzrost poziomu zaangażowania ucznia w swoją własną pracę.

3. Prawo do podejmowania decyzji sprawia, że uczniowie czują, iż coś od nich zależy, że nie są tylko „pionkami”, których ustawowy obowiązek zmusza do przychodzenia do szkoły.

Zdarza się również, że motywację do nauki mogą hamować lub wręcz ograniczać pewne czynniki. Zapoznaj się teraz z niektórymi z nich, wyodrębnionymi przez Tomasza Biernata. Następnie zapisz, co możesz zrobić, aby te czynniki ograniczające zniwelować:

1. Brak niezbędnej energii potrzebnej do nauki, wynikający ze słabej stymulacji ze strony domu rodzinnego ucznia. Dziecku w domu przykleja się etykietę „ofiary”, „nieudacznika”; atmosfera tam panująca blokuje pozytywną motywację do nauki.

Co mogę zrobić:

.....

.....

.....

2. Brak celów i ustalonego kierunku działania. Z drugiej strony zbyt wygórowane cele mogą przerastać ucznia.

Co mogę zrobić:

.....

.....

.....

3. Brak określonych i usystematyzowanych działań w postaci stałego harmonogramu dnia/tygodnia.

Co mogę zrobić:

.....

.....

.....

4. Brak konsekwencji i wytrwałości zarówno ze strony nauczyciela, jak i rodziców.

Co mogę zrobić:

.....

.....

.....

„Gdyby dorośli nas zapytali, my byśmy niejedno dobrze doradzili. Przecież my lepiej wiemy, co nam dolega, przecież my więcej czasu mamy, żeby patrzeć i myśleć o sobie, przecież my lepiej siebie znamy, więcej razem jesteśmy. Jedno dziecko wiele może nie wiedzieć, a w gromadzie zawsze się ktoś znajdzie, co lepiej rozumie”.

Janusz Korczak, *Miłość, Pisma wybrane*, t. III, Warszawa 1978

W lutym 2014 roku realizowałam z uczniami z klas IV i V szkoły podstawowej pewien projekt edukacyjny. Pracowaliśmy z wykorzystaniem ćwiczenia pod nazwą „World cafe” (czyli globalna kawiarnia) według następujących zasad:

Wprowadziłam dzieci w ćwiczenie, zachęcając je do wyobrażenia sobie spotkania w kawiarni, a więc „piliśmy kawę, herbatkę, jedliśmy ciasteczka ...”☺.

Uczestnicy zostali podzieleni na kilkusobowe grupy, które dyskutowały przy stolikach na zadany temat. Każdy stół wybrał spośród siedzących przy nim osób swego „gospodarza”. W trakcie trwania rundy gospodarze nie mogli przenosić się do innego stolika. Natomiast mieli za zadanie notować na kartce

uwagi uczestników pojawiające się w czasie dyskusji. Po 15 minutach następowała zmiana siedzących przy stolikach. Wszyscy, oprócz gospodarza, musieli przenieść się do innych stanowisk, przy czym uczestnicy starali się podejść do stolika z tymi osobami, z którymi jeszcze nie pracowali. Następnie zaczęli omawiać inny aspekt opracowywanego zagadnienia. Obowiązywała zasada, aby nie siadać dwa razy przy tym samym stoliku. Tymczasem gospodarz zostawał przy swoim stoliku i wprowadzał za każdym razem nowych uczestników we wnioski sformułowane przez poprzednią grupę. Celem tego ćwiczenia było jak najlepsze zgłębienie tematu i poznanie różnych punktów widzenia jak największej liczby uczestników. Na koniec gospodarze stołów krótko przedstawili rezultaty dyskusji.

Oto wyniki:

CZYM JEST MOTYWACJA I CO MOŻE NAS MOTYWOWAĆ?

- zachęta do nauki;
- pochwała od rodziców za dobre oceny;
- możliwość spotkań z przyjaciółmi;
- szansa na zdobycie dobrze płatnej pracy (motywacja do pracy);
- pomoc i rady nauczycieli;
- wsparcie przez rodzinę lub bliską osobę;
- świadectwo z paskiem;
- uwagi (będziemy się wówczas motywować, by ich nie dostawać);
- wynagrodzenie;
- złe oceny (będziemy się motywować, by móc poprawić je na dobre);
- otrzymanie wymarzonej rzeczy;
- wyjazd na wakacje;
- motywacja to wzięcie się w garść;

- motywacja to uświadomienie sobie, że nie uczymy się dla kogoś;
- uświadomienie sobie, że warto się uczyć;
- postanowienie poprawy;
- polepszenie.

CO NAS MOTYWUJE, A CO NAS DEMOTYWUJE

MOTYWUJE	DEMOTYWUJE
1. Dobre oceny	1. Nie samopowinność
2. Dobre wyniki w nauce	2. Niekochanie na lekcji innych uczniów
3. Osiągnięcie sukcesu	3. Okazywanie złości, smutku
4. Zdobywanie wykształcenia	4. Złe oceny
5. Mieć dużo pracy	5. Brak podpowiedzi
6. Pochwały	6. Okazywanie pretencji rodziców
7. Osiągnięcia uprzednio osiągnięte	7. Nie osiągnięcia
8. Zachęta np.: Osiągnięcia dają się uczyć to denerwować innych	8. Niewłaściwe zachowanie
9. Nagrody o osiągnięciach	9. Dużo małej ilości do nauki
	10. Okazywanie niechęci do nauki

DLA KOGO I PO CO UCZYCIE SIĘ? GDZIE MOŻECIE WYKORZYSTAĆ ZDOBYTĄ WIEDZĘ?

DLA KOGO?	PO CO?	GDZIE?
dla siebie	Współpraca z innymi	1. W pracy
dla siebie	aby móc się rozwijać	2. W życiu codziennym
dla rodziców	aby móc się rozwijać	3. W szkole
dla rodziców	aby móc się rozwijać	4. W domu
dla rodziców	aby móc się rozwijać	5. W szkole
dla rodziców	aby móc się rozwijać	6. W pracy
dla rodziców	aby móc się rozwijać	7. W życiu codziennym
dla rodziców	aby móc się rozwijać	8. W szkole
dla rodziców	aby móc się rozwijać	9. W domu
dla rodziców	aby móc się rozwijać	10. W szkole
dla rodziców	aby móc się rozwijać	11. W domu
dla rodziców	aby móc się rozwijać	12. W szkole
dla rodziców	aby móc się rozwijać	13. W domu
dla rodziców	aby móc się rozwijać	14. W szkole
dla rodziców	aby móc się rozwijać	15. W domu
dla rodziców	aby móc się rozwijać	16. W szkole
dla rodziców	aby móc się rozwijać	17. W domu
dla rodziców	aby móc się rozwijać	18. W szkole
dla rodziców	aby móc się rozwijać	19. W domu
dla rodziców	aby móc się rozwijać	20. W szkole

Zdjęcia: materiały własne.

CO NAS MOTYWUJE?

Nagroda, pochwały, osiągnięcia, chęć, pochwała przed wszystkimi, satysfakcja, zdobycie pracy, nowe sukcesy, strach przed nauczycielem, szóstki, piątki, przedmiot, który lubię, mądrość koleżanki, koledzy, fajne lekcje, pocieszanie kolegów i koleżanek, współpraca, koleżeństwo.

CO NAS DEMOTYWUJE?

Lenistwo, stres, krzyk, głośna muzyka, nauczyciele – ponieważ powtarzają wciąż to samo, dużo zadań i nauki, strach, groźby, złe oceny, denerwowanie się, brak przyjaciół, bicie się,

kłótnie, kłamstwa, upominanie, nudne lekcje, nienawiść, złe oceny, negatywne uwagi.

DLA KOGO SIĘ UCZYCIE?

Dla siebie, dla rodziców, dla dyrektorki, dla mózgu, dla przyszłości, dla męża, dla żony☺, dla denerwujących nauczycieli, dla chłopaka, dla przyjemności, żeby nie krzyczeli, dla innych ludzi, dla przyjaciół.

PO CO SIĘ UCZYCIE?

Żeby wiedzieć, żeby umieć, by w przyszłości kimś zostać, żeby mieć rozum, dla piątek i szóstek, żeby jakoś spędzić wolny czas, żeby być mądrym, żeby być kimś w życiu, dla koleżanek, żeby stać się sławnym, żeby zarabiać pieniądze, żeby mieć wykształcenie, żeby mieć dobre oceny, żeby występować w telewizji, dla dobrego życia.

GDZIE MOŻECIE WYKORZYSTAĆ ZDOBYTĄ WIEDZĘ?

W domu, w szkole, na korepetycjach, w przyszłości, w pracy, w rodzinie, w kościele, w życiu codziennym, w innym kraju, w społeczności, w dorosłym życiu.

Po zajęciach w tej szkole uzyskałam informację zwrotną od dyrektora, że powinnam korygować to, co negatywnego o nauczycielach napisały dzieci. Zauważył, że nie można tego zostawić bez zwrócenia im uwagi na ich nieprawidłowy tok myślenia. Z mojej perspektywy jest to jednak bardzo wartościowa informacja zwrotna dla nauczyciela, któremu daje to sposobność porozmawiania o tym na lekcjach. A co Ty o tym sądzisz?

Tylko chęć do nauki sprawia, że można się czegoś nauczyć.
